

יצחק מרדכי הכהן רובין הר נוף ירושלים תובב"א

ערש"ק במדבר תש"פ

הליכה ועמידה כנגד מכשיר שמצלם ובודק את חום הנכנסים לבתי החולים [מצלמה תרמית]

בכניסות לבתי החולים התקינו לאחרונה מערכות משוכללות לבדיקת החום של כל הנכנסים, במכשיר הנקרא "מצלמה תרמית", שסדר פעולתו הוא כדלהלן^א, סמוך לכניסה לבית החולים מותקן מכשיר שבודק באופן קבוע את מידת החום של החפצים שסביבו, וכאשר עוברים בני אדם ליד המכשיר, המצלמה מצלמת את הנכנסים והמכשיר בודק את מידת החום של כל אחד ואחד, ונוצר סימון על גבי מסך שבו רואים תמונה שהיא כמין צללית של האדם הנכנס ומעל ראשו כתובה מידת חומו. במידה שמידת החום של אדם הנכנס היא מעל מידת חום תקינה, המכשיר מצפצף והשומר יכול לזהות בקלות מי מהנכנסים חומו גבוה, אדם זה נדרש לעשות בדיקת חום ידנית על ידי השומר. נמצא שכל אדם ואדם שנכנס לבית החולים מצולם וכן נבדקת מידת חום גופו, ועל גבי המסך נראית כמין צללית של מראה גופו ומעל דמות ראשו כתובה מידת חומו, ויש לדעת שפעולה זו הנעשית בשבת נחשבת מעשה של האדם הנכנס ויש בה משום חשש מלאכת בונה ומכה בפטיש וכתובה האסורה בשבת. ויש לעורר ולהזהיר שבמקומות בהם מותקנים מכשירים מעין אלו אין התיר את להיכנס לבית החולים אלא רק במצבים שמחמתם מותר לחלל שבת.

ב. כל זה הוא אף באופן שהמצלמה מצלמת ובודקת את החום באופן קבוע ולא נדרשת הפעלה ידנית למערכת, מ"מ כיון שעל ידי ההליכה או העמידה ליד המצלמה חלים שינויים שגורמים להתהוות התמונה על גבי המסך ובדיקת החום ורישומו על גבי המסך, נמצא שמחמת מעשה האדם נוצרו רשומים וציורים אלו וכן בדיקת החום, והעושה כן עובר על איסורי שבת וכו"ל.

ואין לומר שכיון שהמצלמה מצלמת ובודקת את חום החפצים שבסביבתה באופן קבוע, אם כן מעשיו של האדם העובר לא מעלין ולא מורדין, זה אינו, הגע עצמך, אם יתקינו מצלמה שמחוברת אליה מדפסת, והמצלמה מצלמת את מי שכנגדה באופן קבוע ומיד המדפסת מדפיסה את התמונה באופן אוטומטי, ויבוא אדם בשבת ויעמוד כנגד

א. הליכה כנגד מצלמה שמצלמת באופן קבוע ומחמת מעבר האדם כנגדה נוצרים שינויים דיגיטליים^ב, פעולה זו נחשבת למעשה של האדם והיא מיוחסת אליו, וכל מלאכה שנוצרת בעקבות כך נחשבת עשייה של האדם המהלך או עומד כנגדה.

ולכן לו יצויר ששער הכניסה לבית החולים סגור, ורק לאחר שאדם נעמד מול השער ומצלמה תרמית [דהיינו מצלמה שיש לה מנגנון שמוודד את חום החפצים שבקרבתה] בודקת את חומו באופן אוטומטי, ולאחר מכן נפתח שער הכניסה. נראה פשוט שהעמידה מול המצלמה דינה כמעשה גמור המתיחס אל העומד, וככל שנעשות מלאכות דאורייתא או דרבנן כתוצאה מכך הם מיוחסות אליו.

^א מצ"ב בסוף השיעור תמונה להמחשה.

^ב עיין במה שהארכנו בנידון זה בקובץ היכלא ג' עמ' קנ"ד.

המצלמה וכעת התמונה שתצא תהיה תמונתו שלו, פשוט שאדם זה עובר על איסור גמור של כותב ומצייר על הדמות שיוצאת כעת מהמדפסת, ואף שבלא"ה גם בלי עמידתו כנגד המצלמה היא היתה מצלמת את החפצים שסביבה והמדפסת היתה מדפיסה את התמונה, מ"מ על ידי עמידתו מול המצלמה נוצרה תמונה חדשה שלא היתה בעולם, ותמונה וציור זה מיוחסים למעשיו שלו, דהיינו לעמידה מול המצלמה. וכן שאר מלאכות וחששות של כתיבה ורישום ובדיקת החום [וסגירת מעגלים דיגיטליים] שנעשו על ידי עמידה זו כולן מתייחסות לאדם העומד מול המצלמה.

ג. אדם ההולך לדרכו ברחוב ומצלמה מצלמת אותו בדרך הילוכו, ולאדם זה אין נפק"מ כלל אם הוא מצולם או לא, באופן זה דעת רבים מגדולי ההוראה די"ל שפעולת הצילום וחילוף התמונות לא מתייחסת לאדם המהלך, כיון שמעשה זה אינו נעשה בכוונה תחילה ואף שהוא פ"ר, מ"מ מכח הא שהוא אינו מתכוין כלל למעשה והוא נעשה בדרך הילכו מבלי שישים את ליבו לכלל הנעשה, ואינו חפץ בדבר ואין לו שום נפק"מ אם הוא מצולם או לא, אנו אומרים שפעולת הצילום וכו' אינה נחשבת מיוחסת אליו.¹

העולה מכל הנ"ל

מכל הלין מתבאר שאדם הנכנס לבית חולים, ויש בכניסה מערכת שמצלמת אותו ובודקת את חומו, כל המלאכות והאיסורים מדאורייתא או מדרבנן הנעשים כתוצאה מהליכה או העמידה כנגד המכשיר מיוחסים אליו, וממילא פשוט שאין שום היתר להיכנס לבית חולים שיש בו מערכות מעין אלו, אך ורק באופנים ובמקרים שהתירו לחלל עבורם את השבת.²

¹ ואין לומר דכיון שרצון אלו שהתקינו את המצלמות לצלם את כל העוברים והשבים לצרכי בטחון וכדומה, ממילא גם הוא חפץ בדבר, זה אינו, דהרצון הוא לצלם את המחבלים ואת אינשי דלא מעלי, אבל אין רצון וצורך כלל לצלם את כל העוברים והשבים.

² ואף שאדם זה שתומ"צ ואינו חפץ באור זה מחמת חילול השבת, מ"מ כיון שזה נעשה גם עבורו והוא משמש אותו הרי אנו דנים שהדלקת אור זה מיוחסת אליו, וממילא אסור לו לעבור במקום זה בשבת.

³ ואין לומר בזה דכיון שזהו רצון השלטון, אין זה מיוחס אל האדם בעובר, דסו"ס מבלי שיבדק לא יוכל לעבור נמצא שכעת הדבר נעשה מרצונו ומיוחס אליו.

וכן הדין במי שהולך לתומו ברחוב ונדלקת מנורה שנמצאת באחד הבתים או החצרות והיא אינה מותקנת ומופעלת לצורכו, אלא שמי שעובר בסמיכות אליה בזוית מסויימת גורם לה להידלק, גם זה בכלל ההיתר, דגם באופן זה אמרינן שאין הדלקת המנורה מיוחסת אל האדם ההולך לתומו בדרכו.

משא"כ אם התקינו בחדר מדרגות או בכניסה לבנין מנורה שנדלקת כאשר אחד מהאנשים נכנס לשערי הבנין, באופן זה הדבר אסור כיון שמנורה זו מיועדת לדיירי הבנין ולמבקרים בו, והיא נעשתה בכוונה תחילה להאיר את הדרך לעוברים ולשבים במקום זה.⁴

ד. אדם שמגיע לרחבת הכותל המערבי, והוא צריך לעבור בשער חשמלי שבודק אם הוא נושא עמו מתכות, ומבלי שיכנס ויעבור תוכו לא יוכל להיכנס לרחבת הכותל, באופן זה כל מלאכה שתיווצר בשעה שיעבור בשער תהיה מיוחסת אליו. ואין זה דומה למי שהולך בדרך ומצלמה מצלמת אותו, דהכא מאחר שאין לו אפשרות להיכנס למקום מבלי שיבדק, הוא עומד ועושה את מעשיו בידיעה ובכוונה גמורה וממילא מעשים אלו מיוחסים אליו.⁵

¹ ובכלל האיסור גם מדי חום ידניים שנתחדשו עם המצאה [לצורך בדיקת החום מחמת חולי ה"קורונה"] שהם פועלים מעצמם כל כמה שניות ללא לחיצת האדם, דאין בהם פתרון הלכתי, כיון שהמצאה זו פותרת אך ורק את המלאכה הנוצרת בלחיצת הכפתור של מי שמחזיק את מד החום בידו, אבל המלאכות האחרות הנעשות בסגירת המעגלים הדיגיטאליים וכן הכתב שנוצר עדיין באיסורם עומדים. [והארכנו עוד בזה בשיעור לשבת קדש פרשת תזו"מ תש"פ].

מידת טמפרטורה לקהל ללא מגע

קבלת התרעה מיידיית
בזיהוי חום פנים חריג בדגש על המצח
של העוברים מול המצלמה
התמודדות עם כיסוי רוב שטח
הפנים של האדם

Topology

הפתרון מתקבל על ידי שילוב יחודי של
מצלמה טרמית היברדית ומקור חום מבוזר

